

Beata Zysiak-Christ

dr, Akademia Wojsk Lądowych im. generała Tadeusza Kościuszki we Wrocławiu
ORCID: 0000-0002-3781-5356

Paweł Humeniuk

Ratownik medyczny

Kooperacja zespołów ratownictwa medycznego z jednostkami współpracującymi z systemem PRM wpływająca na bezpieczeństwo zdrowotne

Wprowadzenie

Zdolność państwa do zapewnienia struktury odpowiedniej pomocy medycznej i doraźnej pomocy ratowniczej w sytuacjach nagłych odgrywa znaczącą rolę dla skutecznej ochrony życia i zdrowia ludzkiego. Bardzo ważna rola w komunikacji między osobami, które potrzebują pomocy, a służbami ratowniczymi przypada Systemowi Powiadamiania Ratunkowego (SPR), którego zadanie można określić jako pośredniczenie między osobą wymagającą pomocy a podmiotami ratowniczymi.

Kooperacja między służbami ma na celu jak najskuteczniejszą ochronę życia i zdrowia. Współdziałanie służb, które najczęściej jest inicjowane przez samych poszkodowanych lub osoby znajdujące się w pobliżu poszkodowanego (rodzina, świadkowie), rozpoczyna się od momentu zgłoszenia zdarzenia dyspozytorowi numeru alarmowego 112. To, jak będzie przebiegała współpraca na miejscu zdarzenia zależy zarówno od kierowników poszczególnych zespołów, ich wiedzy i umiejętności,

jak i od efektywnej komunikacji. Wszystkie te czynniki wpływają na skuteczność działań ratowniczych i na poziom bezpieczeństwa zdrowotnego.

Celem artykułu jest przedstawienie wyników badań dotyczących zakresu i znaczenia współpracy jednostek z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne mających wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne. Badania zostały przeprowadzone w oparciu o kwestionariusz ankiety.

System Państwowe Ratownictwo Medyczne w bezpieczeństwie

Bezpieczeństwo stanowi zdolność do koncepcyjnej aktywności podmiotu. Oznacza stan obiektywny, który polega na braku zagrożenia, i jest odczuwalne w sposób subiektywny przez jednostki lub grupy.

W związku z tym, że pojęcie bezpieczeństwa możemy rozpatrywać w wielu różnych aspektach, zawsze będzie sprowadzało się ono do braku zagrożenia dla jednostki. Zdrowie, które jako stan pełnej sprawności związane jest z brakiem choroby, czy stanu zagrażającego życiu, stanowi ważny element życia każdego obywatela.

Te dwa pojęcia tworzące warunek bezpieczeństwa zdrowotnego muszą zostać zapewnione poprzez dobre działania systemowe podmiotów, których zadaniem jest minimalizowanie zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka. W sytuacjach nagłych istotnym ogniwem systemu są ratownicy, którzy jako pierwsi działają podczas akcji ratowniczych.

Jak piszą Andrzej i Tomasz Ameljańczykowie wskaźnik zagrożenia bezpieczeństwa zdrowotnego mogą stanowić np. wiek obywatela, wskaźnik umieralności z przyczyn zdrowotnych lub zdarzeń losowych. Czynniki te powinny stanowić podstawę do formułowania założeń i działań mających na celu zorganizowane, celowe i kompleksowe działania władz publicznych i podmiotów, które mają służyć kształtowaniu, utrzymaniu i poprawie zdrowia obywateli¹.

Ze względu na rosnącą liczbę nieprzewidzianych zdarzeń oraz coraz większe zapotrzebowanie na świadczenie szybkiej i skoordynowanej pomocy podczas zdarzeń zagrażających życiu i zdrowiu ludzi, w Polsce od wielu lat trwają prace nad rozwojem systemów ratowniczych oraz ich wzajemnej współpracy.

Koordynacja służb, które niosą pomoc, ma ogromne znaczenie nie tylko dla skuteczności samych działań ratowniczych, ale i dla powodzenia całej akcji ratunkowej. Każdy element współpracy, począwszy od momentu zgłoszenia zdarzenia do zakończenia wszystkich działań ratowniczych, musi działać tak, aby osoby potrzebujące pomocy otrzymały ją w jak najkrótszym czasie. Dodatkowo ważnym czynnikiem jest to, aby pomoc była udzielana w sposób profesjonalny.

Bezpieczeństwo oraz ochrona zdrowia i życia obywateli są jednymi z najważniejszych zadań państwa. W ciągu ostatnich dziesięcioleci na terenie całego kraju budowano system pomocy osobom poszkodowanym oraz w stanie nagłego zagrożenia zdrowia i życia. Szczególny nacisk położono na rozwój ratownictwa medycznego.

¹ A. Ameljańczyk, T. Ameljańczyk, *System monitorowania bezpieczeństwa zdrowotnego w państwie i jego zagrożenia*, „Rocznik Kolegium Analiz Ekonomicznych” 2012, z. 25, s. 13.

Kluczowe zmiany nastąpiły po uchwaleniu Ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Na jej podstawie od stycznia 2007 r. w Polsce funkcjonuje system Państwowe Ratownictwo Medyczne (PRM). W art. 1 ustawodawca zaznacza, że system powstał w celu zapewnienia pomocy osobom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowia².

Z systemem PRM w Polsce podczas różnorodnych zdarzeń współpracuje wiele służb. Podstawową zasadą wszystkich z nich jest niesienie pomocy osobom w stanie zagrożenia życia i zdrowia oraz troska o ich mienie i środowisko naturalne³.

Filar stanowią zespoły ratownictwa medycznego (ZRM). To one najczęściej współpracują z jednostkami np. straży pożarnej czy policji. Należy jednak podkreślić, że organizacje pozarządowe, takie jak Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe czy Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, wspierające system PRM, również odgrywają znaczącą rolę – czasem niedoceniane w akcji, niczym nie ustępują zawodowym służbom. Dotyczy to zarówno umiejętności, wiedzy, jak i doświadczenia. Ich rola w działaniach ma ogromne znaczenie dla całego systemu bezpieczeństwa.

Z systemem PRM oraz innymi służbami współpracują również jednostki i organizacje pozarządowe, które działania w tym zakresie mają ujęte w swoich statutach oraz w ustawach je regulujących⁴. Art. 15 Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym do współpracy z systemem zobowiązuje służby ustawowo powołane do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego oraz umożliwia taką współpracę społecznym organizacjom ratowniczym.

System PRM ma na celu zapewnienie pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie zagrożenia zdrowotnego. Służy temu zintegrowane działanie wszystkich jego podmiotów o wspólnej sieci łączności alarmowej i procedurach ratowniczych, czy wykorzystanie sprzętu umożliwiającego realizację działań na zasadzie „jednych noszy”, zaczynając od miejsca zdarzenia, w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym kończąc⁵.

² Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. 2006 Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.

³ *Ibidem*, art. 22; P. Kolman, *Integracja systemów ratowniczych*, [w:] *Systemy ratownicze w Polsce a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe*, t. 2, red. nauk. J. Kleszczyński, J. Smereka, B. Zysiak-Christ, Wrocławskie Wydawnictwo Naukowe Atla2, Wrocław 2016, s. 45–66; P. Molenda, J. Kleszczyński, A. Kwiecień, *Współpraca patroli Straży Miejskiej Wrocławia i Zespołów Ratownictwa Medycznego we Wrocławiu*, [w:] *Systemy ratownicze...*, *op. cit.*, s. 101–115; M. Druszczyński, *Współpraca Policji z innymi służbami ratowniczymi podczas zdarzeń masowych i katastrof*, „Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Służby Pożarniczej” 2015, nr 53/1, s. 107–126; J. Telak, *Wybrane aspekty współpracy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i Państwowej Straży Pożarnej w województwie małopolskim*, „Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza” 2014, nr 4, s. 25–32.

⁴ J. Kleszczyński, *Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jako jednostka współpracująca z Systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego*, praca licencjacka napisana pod kierunkiem dr n. med. M. Popławskiej, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017, s. 6.

⁵ Program „Zintegrowane Ratownictwo Medyczne”, <http://www.mz.gov.pl/wz/index?mrb1ms250> [dostęp: 8.05.2019].

Efektywna i dobrze zorganizowana współpraca ZRM, jednostek straży pożarnej oraz innych podmiotów pozwala na jak najszybsze dotarcie wykwalifikowanego personelu do osoby poszkodowanej i odpowiednie jej zabezpieczenie, a gdy jest to konieczne na przetransportowanie do najbliższego SOR, gdzie możliwa jest szybka diagnostyka oraz wdrożenie odpowiedniego leczenia⁶. Współpraca ta ma istotne znaczenie w zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego.

Kooperacja jednostek z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne

Współpraca służb ratowniczych ma na celu zmniejszenie śmiertelności poprzez skuteczne niesienie pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowia i życia. Zgodnie z artykułem 15 wspomnianej ustawy jednostkami współpracującymi z systemem PRM, którego podstawową jednostką jest ZRM, są służby ustawowo powołane do udzielania pomocy osobom w nagłym zagrożeniu życia oraz pozarządowe organizacje ratownicze. Jednostki te wykonują zadania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa oraz odpowiedniego prowadzenia akcji ratunkowej podczas nagłych zdarzeń o różnej charakterystyce. Służby współdziałają ściśle nie tylko z jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, ale również między sobą⁷.

Sposób współpracy powinien określać Wojewódzki Plan Działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, który powinien być co roku aktualizowany oraz dostosowywany do potrzeb województwa. Według planu dla województwa dolnośląskiego system PRM wspiera 319 jednostek ratowniczo-gaśniczych będących w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym (KSRG)⁸. Współpraca strażaków i ratowników medycznych często ogranicza się do umożliwienia dostępu do poszkodowanego na miejscu zdarzenia lub przetransportowania go w miejsce bezpieczne, gdzie może być udzielona profesjonalna pomoc medyczna. Istnieją jednak przypadki, w których działania KSRG dopełniają możliwości ZRM:

- jednostka KSRG jest jedyna na miejscu zdarzenia, ponieważ jednostki ratownictwa medycznego jeszcze nie dotarły, a poszkodowany wymaga pomocy⁹. W objętych kontrolą urzędach wojewódzkich czas oczekiwania na przybycie

⁶ J. Karski, A. Nogalski, *Zasady organizacji struktur medycyny ratunkowej*, [w:] *Medycyna ratunkowa i katastrof*, red. nauk. A. Zawadzki, wyd. 2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa [cop. 2011], s. 349.

⁷ Zob. Wojewódzki plan działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa małopolskiego, aktualizacja z dnia 10 maja 2018 r., <https://bip.malopolska.pl/muw/Article/ge1.html> [dostęp: 15.06.2019].

⁸ Wojewódzki Plan Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa dolnośląskiego, aktualizacja nr aktualizacja nr 7 z dnia 22 września 2017 r., <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/plik,id,588> [dostęp: 15.06.2019]; Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, t.j. Dz.U. 2017 poz. 1319.

⁹ R. Radkowski, *Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy jako element organizacji ratownictwa i ochrony ludności w Polsce*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witolda w Legnicy” 2015, nr 14, s. 37–49.

ZRM od podjęcia akcji przez ratowników KSRG, w niektórych zdarzeniach – głównie na autostradach i drogach szybkiego ruchu – był wydłużony¹⁰;

- konieczność udzielenia natychmiastowej pomocy poszkodowanym w strefie niebezpiecznej, do której personel ZRM nie powinien mieć dostępu;
- liczba dostępnych na miejscu ZRM jest nieadekwatna do liczby osób poszkodowanych w zdarzeniu wymagających udzielenia pomocy (zdarzenie o charakterze mnogim lub masowym)¹¹.

Ze statystyk wynika, że w 2017 r. ratownicy GOPR reagowali łącznie 606 razy. Pomogli oni 738 osobom, prowadząc wszelkie akcje ratunkowe, poszukiwawcze oraz interwencje, w tym działania z wykorzystaniem technik linowych¹².

Część interwencji GOPR wymaga współpracy z ZRM. Polega ona najczęściej na udzieleniu przez ratowników GOPR kwalifikowanej pierwszej pomocy, umożliwieniu dotarcia ZRM do pacjenta lub transporcie pacjenta do miejsca, w którym znajduje się personel medyczny. Jednostki ratownictwa medycznego wykonują medyczne czynności ratunkowe i transport do szpitala

Do 2006 r. WOPR wraz z GOPR i Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym należało do trzech specjalistycznych organizacji ratowniczych, które współpracowały z systemem PRM¹³. WOPR nadal stanowi jedną z istotnych organizacji prowadzących wspólne działania z systemem. Sposób współpracy jednostki ratownictwa wodnego z innymi podmiotami zależy od celów statutowych oraz sił i środków, którymi ona dysponuje. Zgodnie z Ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych¹⁴ oraz wewnętrznych statutów przyjęto utrzymywanie całodobowych dyżurów WOPR zgodnie z określonym trybem. Ratownicy przez cały rok są w ciągłej gotowości do udziału w akcjach ratunkowych. Niektóre jednostki biorą również udział w akcjach poszukiwawczych.

WOPR wykonuje działania w zakresie ratownictwa wodnego na obszarach wodnych, w tym podwodnych i pokrytych pokrywą lodową, przeprowadza akcje polegające na dotarciu do poszkodowanych z odpowiednim sprzętem ratunkowym i udzieleniu kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz ewakuacji osób poszkodowanych z miejsca stanowiącego zagrożenie do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie przez ZRM czynności ratunkowych. Bierze również udział w akcjach w przypadku wystąpienia zdarzeń masowych lub katastrof zarówno na obszarach wodnych, jak i poza nimi¹⁵.

¹⁰ Najwyższa Izba Kontroli, *Organizacja i przygotowanie do działań ratowniczych na autostradach i drogach ekspresowych. Wystąpienie pokontrolne*, P/16/037, Szczecin 2017, s.44.

¹¹ R. Radkowski, *op. cit.*, s. 37–49.

¹² GOPR, Podsumowanie tegorocznych działań TOPR i GOPR, 6.12.2017, <http://www.gopr.pl/aktualnosci/podsumowanie-tegorocznych-dzialan-topr-i-gopr> [dostęp: 15.05.2019].

¹³ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej, Dz.U. 2002 Nr 193, poz. 1624.

¹⁴ Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, t.j. Dz.U. 2011 Nr 208, poz. 1240.

¹⁵ J. Telak, *op. cit.*, s. 25.

Wszystkie społeczne jednostki ratownicze, wpisane do rejestru jednostek współpracujących, w ramach swoich zadań ustawowych lub statutowych zobowiązują się do niesienia pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia życia lub zdrowia. Zakres współpracy społecznych organizacji pozarządowych z systemem PRM jest bardzo różnicowany. W głównej mierze zależy on od działalności organizacji.

Analiza częstotliwości i jakości współpracy ZRM z jednostkami systemu PRM

Cel badań

Celem badań było pozyskanie informacji na temat częstotliwości i jakości współpracy ZRM z jednostkami współpracującymi z systemem PRM. Problem badawczy stanowiło pytanie: Jaki wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne ma poziom współdziałania ZRM z organizacjami współpracującymi z systemem PRM?

Metoda badań

Badanie przeprowadzono w oparciu o kwestionariusz ankiety. Anonimowa ankieta zawierała 14 pytań – trzy dotyczyły wieku, płci oraz rodzaju wykonywanego zawodu, a pozostałe działań ankietowanych pracujących w systemie PRM z przedstawicielami jednostek z nim współpracujących.

Przedmiot i organizacja badań

Badaniami objęto ratowników medycznych, pielęgniarki i lekarzy. Wszyscy ankietowani wchodziłi w skład podstawowych lub specjalistycznych ZRM. Badania przeprowadzono w okresie od 1 lutego do 31 marca 2019 r. Wzięło w nich udział 100 ankietowanych, w tym:

- 50 osób pracujących w ZRM Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu,
- 30 osób pracujących w ZRM Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego,
- 20 osób zatrudnionych w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym i podstacjach zespołów wyjazdowych Szpitala Powiatowego w Nysie.

Wśród respondentów dominowali ratownicy medyczni, którzy stanowili 80%. Drugą pod względem liczebności grupą byli pielęgniarze i pielęgniarki – 14%, a najmniej liczną grupę reprezentowali lekarze, których było zaledwie 6%. Wśród badanych dominowali mężczyźni – 71% respondentów.

Badani zostali sklasyfikowani według wieku, w czterech grupach. Przedstawia to tabela 1.

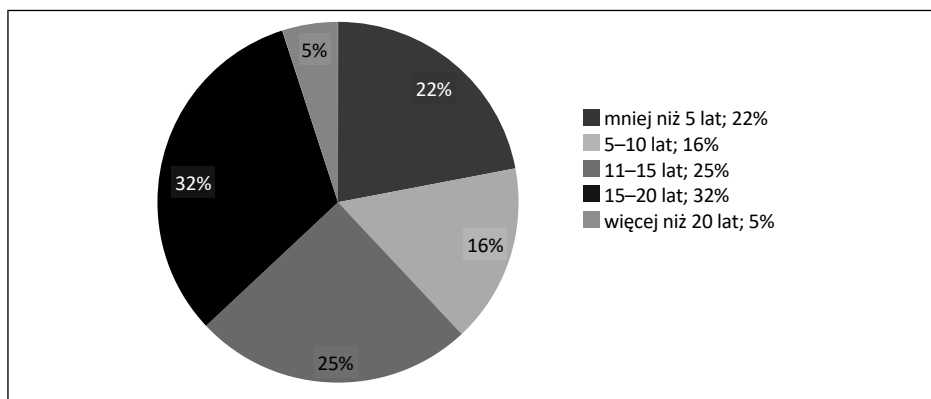
Najliczniejszą grupę respondentów biorących udział w badaniu tj. 32 % stanowiły osoby pracujące w zespole w przedziale 15–20 lat. Osoby z najdłuższym stażem zawodowym to najmniejsza grupa – tylko 5% respondentów. Wykres 1 przedstawia długość stażu pracy ankietowanych w zawodzie.

Tabela 1. Wiek respondentów

Wiek	n	%
21–30 lat	32	32%
31–40 lat	46	46%
41–50 lat	8	8%
powyżej 50-tego r.ż.	14	14%
Razem	100	100%

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Wykres 1. Staż pracy respondentów

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Analiza wyników badań

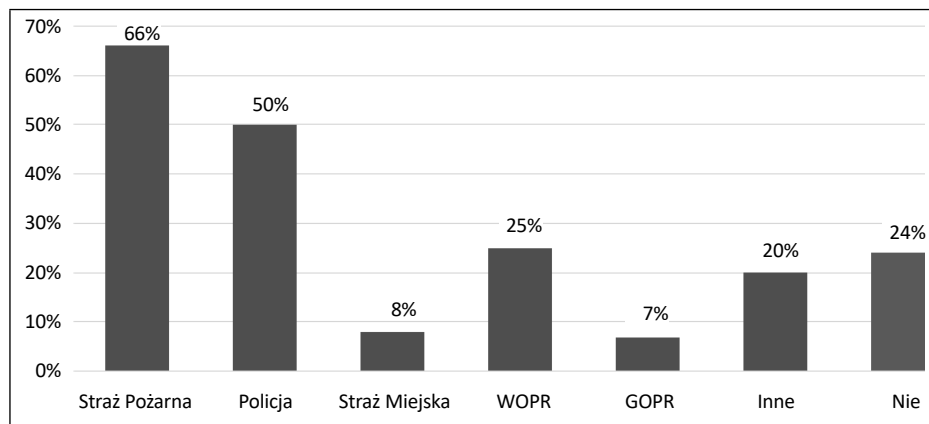
Jak wynika z badań, respondenci brali udział w ćwiczeniach z przedstawicielami jednostek współpracujących z systemem PRM. Wykazano, że 66% ćwiczeń odbyło się ze strażą pożarną a 50% z policją. W przypadku organizacji pozarządowych w 25% przypadków respondenci współdziałali z WOPR, a tylko w 7% z GOPR.

Przypuszczalnie wynikać to może z obszaru, na którym działają sami respondenci. Wyniki przedstawia wykres 2.

Słuszność wspólnych ćwiczeń według większości badanych jest oceniana pozytywnie. 60% ankieterów twierdzi, że wspólne ćwiczenia doskonałą umiejętności, korygują błędy w chwili realnych zdarzeń, pozwalają poprawić system i wpływają na zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego. Tego typu przedsięwzięcia są negatywnie oceniane przez 13% badanych; 27% respondentów w ogóle nie udzieliło odpowiedzi. Wyniki przedstawia wykres 3.

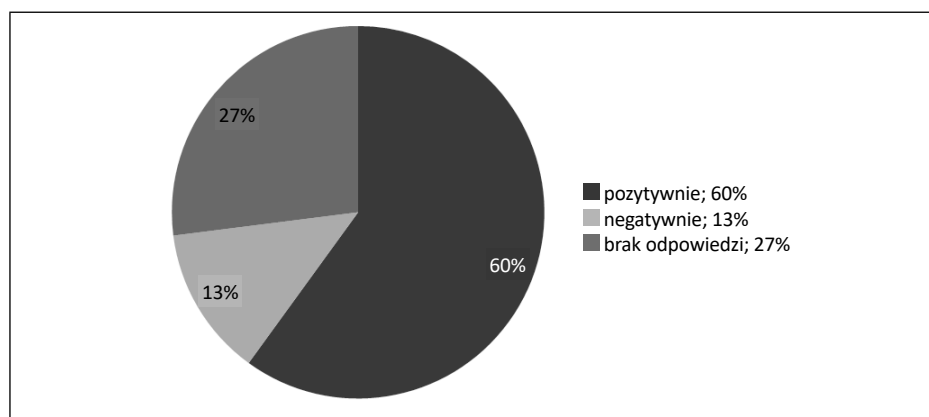
Potwierdzenie realnych działań przez członków zespołów ratownictwa medycznego z poszczególnymi służbami prezentuje wykres 4.

Wykres 2. Udział badanych w ćwiczeniach z innymi organizacjami współpracującymi z PRM

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Wykres 3. Ocena konieczności ćwiczeń członków ZRM z organizacjami współpracującymi z systemem PRM

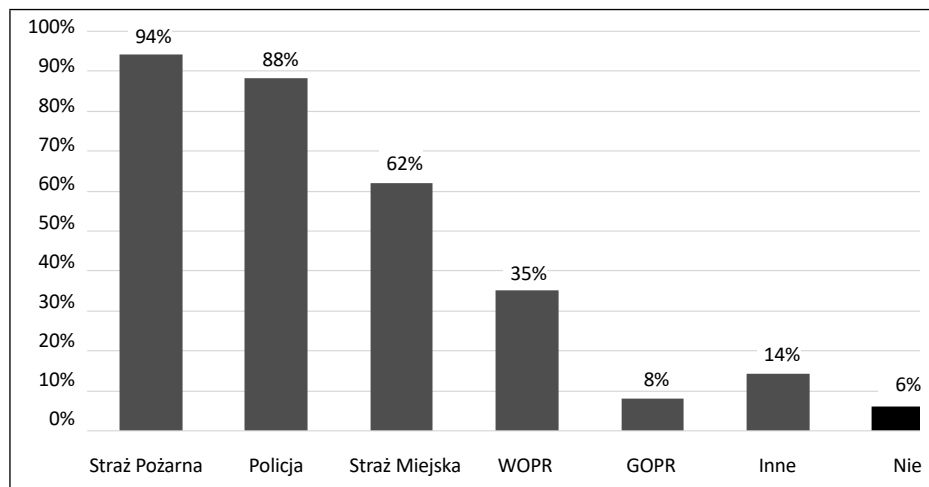

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Zdecydowana większość respondentów wskazywała na uczestnictwo w działaniach z jednostkami straży pożarnej (94%) oraz policji (88%). Z badań wynika, że 2% to działania podejmowane ze strażą miejską.

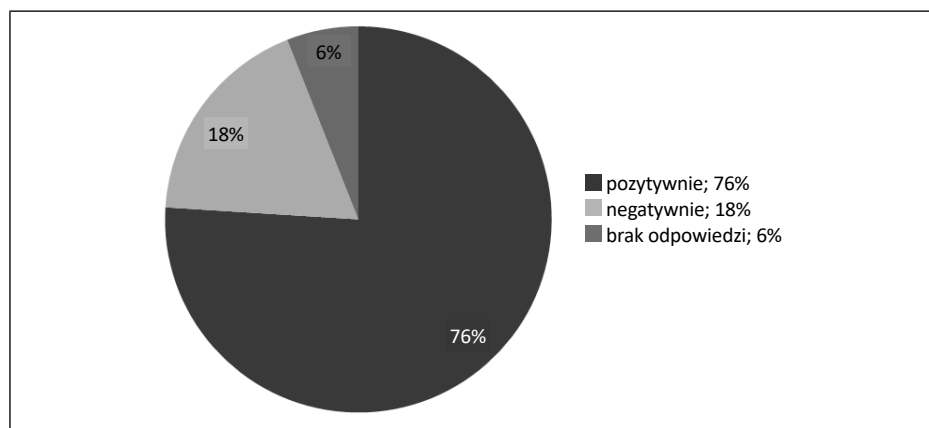
Częstotliwość współpracy z tymi służbami jest zrozumiała. Wynika z faktu, że jednostki te są najczęściej wzywane do powszechnych zdarzeń, takich jak np. wypadki drogowe, uszkodzenie mienia na skutek katastrof czy niekorzystnych działań innych osób. Zaledwie 6% ankietowanych wskazało, że nie brało udziału w realnych działaniach z organizacjami współpracującymi z PRM. Może to wynikać z krótkiego stażu pracy badanych.

Wykres 4. Udział ankietowanych w realnych działaniach z innymi organizacjami współpracującymi z systemem PRM

Źródło: opracowano na podstawie badań własnych.

Wykres 5. Ocena działań członków ZRM z organizacjami współpracującymi z systemem PRM

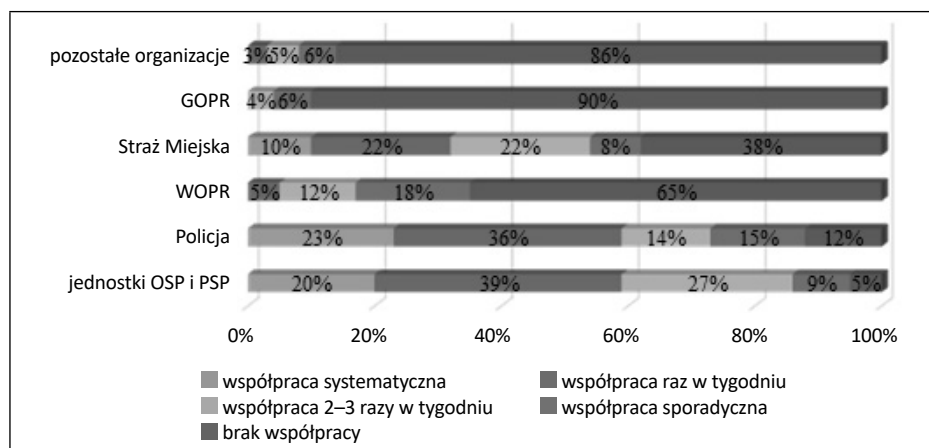
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

76% badanych ocenia pozytywnie wspólne działania z organizacjami w ramach systemu PRM w zakresie ratowania życia i zdrowia ludzi. 18% ankietowanych uważa, że działania na miejscu zdarzenia przebiegały w sposób nieodpowiedni, 6% nie udzieliło odpowiedzi na pytanie.

W znacznej liczbie zdarzeń, w których dochodzi do zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, członkowie zespołów PRM nie biorą samodzielnie udziału w działaniach ratowniczych. Ustawowo współpracują z innymi organizacjami i instytucjami powołanymi do realizacji tego typu celów. Jednak istotnym jest, aby podejmowana

współpraca oparta była na wzajemnych dobrych relacjach. Na pytanie dotyczące częstotliwości podejmowania działań z poszczególnymi organizacjami współpracującymi z systemem PRM uzyskano wyniki przedstawione na wykresie 6.

Wykres 6. Częstotliwość podejmowanej współpracy ankietowanych z organizacjami współpracującymi z PRM

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych

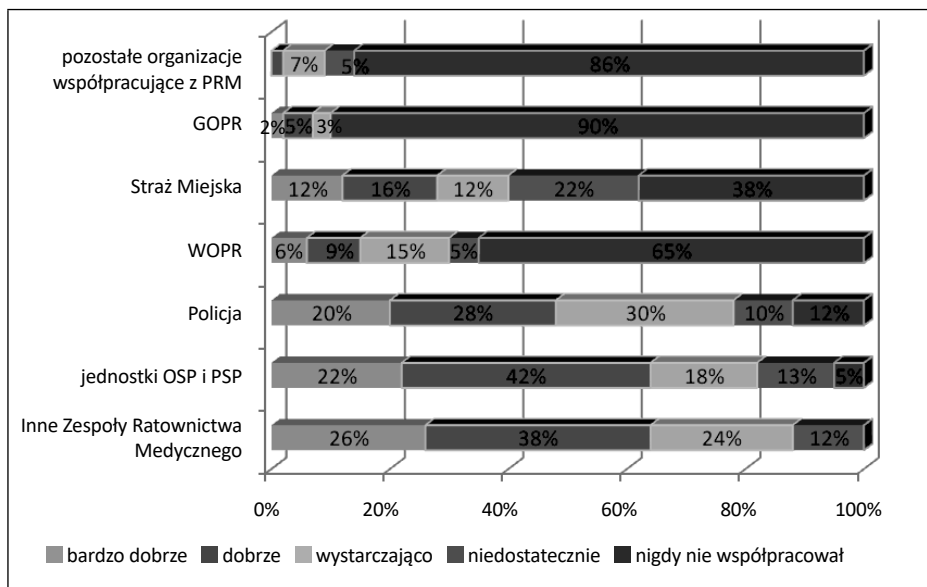
Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że członkowie ZRM najczęściej kooperowali z policją (23%) oraz strażą pożarną (20%). Zdecydowanie rzadziej współpracowano ze strażą miejską (10%). Ankietowani w 90% nie współpracowali w ogóle z jednostkami GOPR, a z jednostkami WOPR współpraca nie miała miejsca w 65% przypadków. Wynikać to może z faktu, że – podobnie jak GOPR – jest to jednostka o szczególnym charakterze i nie funkcjonuje na całym obszarze kraju z jednolitą częstotliwością. Jej obecność jest podyktowana występowaniem różnego rodzaju kąpielisk. Należy również zaznaczyć, że częstotliwość wypadków, w których biorą udział służby WOPR, nie jest tak duża jak np. wypadków drogowych.

Respondenci w 39% wskazali, że z jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej i Państwowej Straży Pożarnej współpracują przynajmniej raz w tygodniu, a w 27% 2–3 razy w miesiącu. Zaledwie 5% ankietowanych nigdy nie współpracowało z OSP i PSP.

Respondenci zdecydowanie częściej niż z OSP i PSP współpracują z policją. Ponad połowa ankietowanych wskazała, że współpracuje z nią raz w tygodniu (36%).

Podstawą do sprawnego przeprowadzenia akcji ratowniczej, szczególnie w przypadku współpracy kilku służb, jest sprawna komunikacja. To dzięki niej możliwa jest nie tylko szybka pomoc poszkodowanym, ale również precyzyjne określenie jej rodzaju i środków niezbędnych do podjęcia działań ratunkowych. Ocena poziomu komunikacji między koordynatorami akcji ratowniczych pozwoliła na uzyskanie wyników, które przedstawia wykres 7.

Wykres 7. Ocena poziomu komunikacji pomiędzy koordynatorami poszczególnych służb ratowniczych

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Poziom komunikacji z innymi ZRM jako bardzo dobry oceniło 26% respondentów. Najwięcej osób – 38% badanych – uważa, że komunikacja była na poziomie dobrym, a 12% oceniłoby ją jako niedostateczną.

Podobny trend można zaobserwować w ocenie komunikacji koordynatorów PRM i jednostek straży pożarnej. Ich współpracę jako bardzo dobrą oceniło 22% badanych, dobrze 42% ogółu respondentów, a zaledwie 13% badanych wystawiłoby ocenę niedostateczną.

W ocenie ankietowanych współpraca z koordynatorami policji w 28% układa się dobrze lub bardzo dobrze, jak twierdzi 20% badanych.

Aż 65% ankietowanych nigdy nie uczestniczyło w interwencjach z udziałem WOPR. Jednak ci, którzy mieli taką sposobność, współpracę koordynatorów służb oceniliby wystarczająco, jak uważa 15% badanych lub dobrze – 9%.

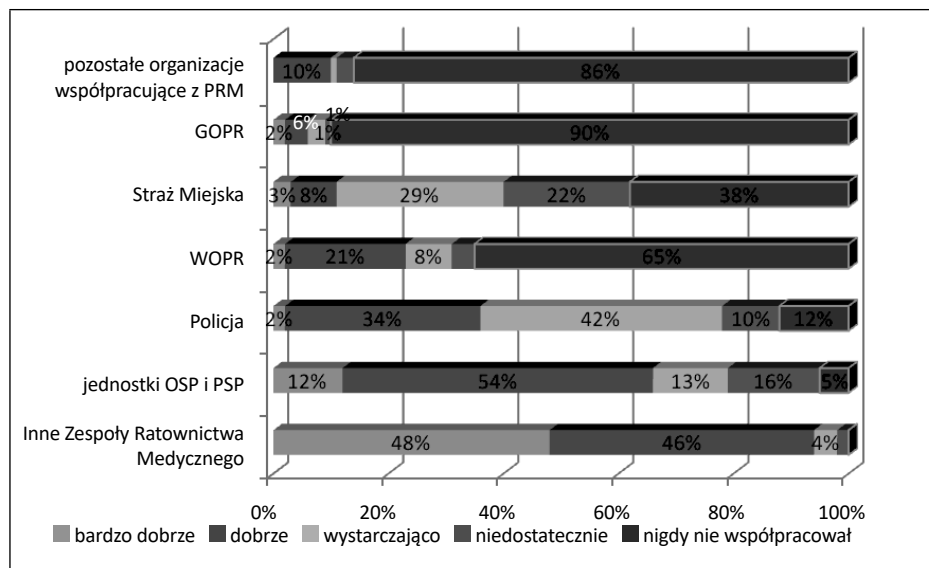
Współpracę ze strażą miejską niedostatecznie oceniło 22% ankietowanych, na poziomie dobrym – 16%, a na poziomie bardzo dobrym i wystarczającym po 12%.

Zdecydowana większość badanych nigdy nie współpracowała z jednostkami GOPR, dlatego ocena poziomu komunikacji między koordynatorami GOPR i PRM jest niezwykle trudna. 5% badanych określa ją jako dobrą, 2% – bardzo dobrą, a 3% jako wystarczającą.

Podobna sytuacja zachodzi w przypadku pozostałych organizacji współpracujących z PRM. Większość respondentów (86%) udzieliła odpowiedzi, że nie współpracowała z takimi instytucjami podczas swojej kariery zawodowej. Ci, którzy posiadają takie doświadczenie, oceniają współpracę na szczeblu koordynatorskim na poziomie niedostatecznym.

Poza kwestiami organizacyjnymi, dla przeprowadzenia sprawnej akcji ratowniczej, szczególnie w sytuacji, gdy współpracuje ze sobą kilka służb, ważne są wiedza i umiejętności osób ratujących zdrowie i życie. W kolejnym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o ocenę tych czynników wśród swoich współpracowników, z którymi przeprowadzali akcje ratownicze.

Wykres 8. Wiedza i umiejętności w zakresie niesienia pomocy osobom poszkodowanym członków organizacji współpracujących z ZRM

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

54% respondentów oceniło wiedzę i umiejętności członków jednostek straży pożarnej na poziomie dobrym. Funkcjonariusze policji, zdaniem ankietowanych, są przeszkoleni dobrze (34%) lub wystarczająco (42%). Członkowie zespołów straży miejskiej są przeszkoleni wystarczająco (29%) lub niedostatecznie (22%).

Współpraca z WOPR i GOPR zdarzała się sporadycznie. Jednak poziom wiedzy i umiejętności pracowników tych organizacji oceniany był dobrze w 21% w przypadku WOPR oraz bardzo dobrze w 2% w przypadku GOPR. Wiedza i umiejętności w zakresie ratowania zdrowia i życia pracowników pozostałych organizacji współpracujących jest oceniana na poziomie dobrym w 10%.

Tabela 2 przedstawia rodzaj zdarzeń i jednostkę z jaką ZRM współpracują. Najczęściej podejmowana jest współpraca z jednostkami PSP i policją. W większości przypadków dotyczy ona zdarzeń komunikacyjnych oraz pożarów budynków. Inne działania to współpraca z policją i strażą miejską w interwencjach z udziałem osób bezdomnych lub nietrzeźwych.

Tabela 2. Zakres współpracy ZRM z innymi organizacjami

	Jednostki straży pożarnej	Policja	Straż miejska	WOPR	GOPR	Inne organizacje
Zdarzenie medyczne	2	1	0	1	0	0
Zdarzenie komunikacyjne	5	4	1	0	0	0
Pożar budynków	2	1	0	0	0	0
Osoby bezdomne	1	3	4	0	0	0
Osoby nietrzeźwe	0	4	3	0	0	0
Imprezy masowe	0	1	0	0	0	1
Ekstremalne warunki pogodowe	2	2	0	0	0	0
Inne	0	0	0	1	0	0

0 – brak współpracy; 1 – współpraca sporadyczna; 2 – współpraca proceduralna, kilka razy w roku; 3 – współpraca częsta 2-3 razy w miesiącu; 4 – współpraca regularna, raz w tygodniu; 5 – współpraca systematyczna, codzienna.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych.

Podsumowanie

Systemy ratownicze w Polsce rozwijają się od kilkunastu lat. W związku z tym, że nadrzędnym celem jest bezpieczeństwo obywateli i pomoc w nagłych sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu, wspólnie dążą one do uzyskania najlepszych efektów swoich działań.

Potencjał ratowniczy wszystkich jednostek działających podczas zdarzenia może zostać wykorzystany tylko przy pełnej, wszechstronnej integracji systemów. W porównaniu do ratowników systemu PRM, ratownicy pracujący w podmiotach współpracujących z systemem posiadają inne kwalifikacje, obowiązują ich specyficzne procedury, mają inną podległość i nadzór. Jednak brak ścisłej współpracy oraz systematycznych ćwiczeń wpływa negatywnie na działanie wszystkich służb na miejscu zdarzenia i tym samym na bezpieczeństwo zdrowotne.

Zakres i sposób współpracy między jednostkami określany jest na podstawie osobnych rozporządzeń oraz wojewódzkich planów działania systemu PRM sporządzonych i aktualizowanych przez wojewodę. Wszystkie podmioty, aby w sposób efektywny współpracować na miejscu zdarzenia i skutecznie pomagać osobom w stanie nagłego zagrożenia życia i zdrowia, powinny posiadać odpowiednią wiedzę i umiejętności oraz znać procedury postępowania w przypadku nagłych sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo dla ludzi. Bardzo istotna podczas akcji ratunkowych jest

komunikacja między koordynatorami służb oraz dostęp do sprzętu niezbędnego w udzieleniu pomocy osobom poszkodowanym¹⁶.

O ile niski poziom współpracy ZRM z GOPR w dużych miastach nie dziwi, to brak systematycznych ćwiczeń z pozostałymi służbami stwarza ryzyko zaburzonej organizacji podczas realnych działań. Ćwiczenia nie są organizowane, pomimo że plany działania dla systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla każdego województwa zakładają organizację wspólnych ćwiczeń kilka razy w roku. Ćwiczenia te mają polegać na symulacji zdarzenia i koordynacji współpracy służb ratunkowych.

Obecnie nie ma procedur, które charakteryzowałyby rodzaj, liczbę oraz sposób organizacji wspólnych ćwiczeń. Od 2010 r. w województwie dolnośląskim służby Wojewody Dolnośląskiego zorganizowały 6 ćwiczeń z udziałem ratowników medycznych¹⁷. Pozostałe wspólne ćwiczenia dla wszystkich służb organizowane są również przez jednostki współpracujące z systemem, np. przez Stowarzyszenie Maltańska Służba Medyczna, Grupy Ratownictwa PCK oraz koła naukowe powstałe przy uczelniach wyższych.

W badaniach przeprowadzonych przez Katarzynę Sienkiewicz-Małyjurek stwierdzono, że jednostki PSP prowadzą regularne działania z innymi jednostkami straży pożarnej oraz policją i Pogotowiem Ratunkowym, które tworzą tzw. triadę reagowania na każde zagrożenie bezpieczeństwa¹⁸. Podobne wyniki przedstawiają badania przeprowadzone na podstawie ankiety. Najczęściej ZRM podejmuje działanie z jednostkami straży pożarnej i policji. Współpraca z tymi służbami występuje głównie podczas zdarzeń komunikacyjnych.

Ankietowani pracownicy ZRM bardzo często współpracują z jednostkami straży miejskiej oraz policji w interwencjach z udziałem osób bezdomnych lub nietrzeźwych. Wyniki te potwierdza ankieta przeprowadzona przez Paulinę Molendę, Jacka Kleszczyńskiego i Annę Kwiecień w 2015 r. wśród ratowników medycznych we Wrocławiu. Ankietowani odpowiedzieli, że z funkcjonariuszami straży miejskiej współpracują najczęściej w przypadku interwencji wśród osób nietrzeźwych (76%), osób bezdomnych (62%) oraz osób agresywnych (6%)¹⁹.

Współpraca podmiotów ratowniczych powinna prowadzić do jednomyślnego działania podczas akcji, dlatego bardzo ważnym elementem jest komunikacja między służbami i szybki przepływ informacji. Z przeprowadzonych badań wynika, że komunikację podczas akcji ratunkowej ankietowani oceniają jako bardzo dobrą i dobrą w przypadku koordynatorów ZRM oraz jednostek straży pożarnej, natomiast komunikację z jednostkami policji jako wystarczającą. Ocena innych jednostek nie może być określona w sposób wiarygodny ze względu na to, że ponad 50% ankietowanych nie współpracowało z tymi służbami. Osoby, które miały taką

¹⁶ Procedury postępowania na wypadek wystąpienia zdarzenia mnogiego/masowego, Wer. 1.0, ze spół pod kierunkiem R. Gałązkowskiego 2.09.2014, Warszawa, https://www.lublin.uw.gov.pl/sites/default/files/zdrowie/ratownictwo/20150522_zalacznik_procedura_zdarzenie_mnogie-masowe_ver._1.0_1.pdf [dostęp: 20.03.2020].

¹⁷ Wojewódzki Plan Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa dolnośląskiego, *op. cit.*

¹⁸ K. Sienkiewicz-Małyjurek, *Sieciowe ujęcie współpracy międzyorganizacyjnej w zarządzaniu kryzysowym*, „Współczesne Zarządzanie” 2012, nr 3, 51–60.

¹⁹ P. Molenda, J. Kleszczyński, A. Kwiecień, *op. cit.*, s. 109

możliwość, uważają, że poziom komunikacji z jednostkami straży miejskiej i organizacji społecznych współpracujących z systemem PRM jest niewystarczający do prawidłowych działań podczas akcji ratunkowych, natomiast komunikacja z koordynatorami jednostek WOPR i GOPR spełniała oczekiwania ankietowanych.

Wiedzę i umiejętności do udzielania pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia przez inne służby zdecydowana większość ankietowanych ocenia dobrze lub bardzo dobrze. Wyjątek stanowią funkcjonariusze straży miejskiej oraz policji. Według ankietowanych policjanci nie posiadają wystarczającej wiedzy i umiejętności, aby w sposób odpowiedni udzielić pomocy osobie w stanie zagrożenia życia. Funkcjonariusze straży miejskiej nie posiadają zarówno odpowiedniej wiedzy, jak i umiejętności, dodatkowo nie dysponują odpowiednimi kwalifikacjami.

Analiza badań przeprowadzonych przez Adam Płaczek w 2016 r. wśród 110 policjantów z losowo wybranych jednostek policji w Polsce wskazuje, że u ok. 50% z nich poziom wiedzy i umiejętności z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy jest bardzo dobry i dobry, 48% posiada odpowiednie kompetencje na niższym poziomie, ale wystarczającym do poprawnego udzielenia pomocy poszkodowanym; wiedza ok. 2% policjantów została oceniona jako niedostateczna²⁰. Badania te jednak zostały przeprowadzone na podstawie testów wykonanych po kursie kwalifikowanej pierwszej pomocy i nie przedstawiają one działań policjantów podczas realnych zdarzeń.

Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród ratowników medycznych w 2015 r. we Wrocławiu pokazuje, że 38% ankietowanych ocenia przygotowanie merytoryczne funkcjonariuszy straży miejskiej za niedostateczne, 50% za wystarczające a 12% za bardzo dobre²¹.

Na podstawie badań własnych oraz analizy badań innych autorów można wskazać, że istnieje konieczność współpracy służb, która oparta będzie na wiedzy i doświadczeniach wynikających z wcześniejszych wspólnych ćwiczeń oraz na umiejętności poszczególnych osób wchodzących w skład zespołów ratownictwa. Tylko w taki sposób będzie można wpłynąć na bezpieczeństwo zdrowotne.

Podsumowując artykuł można postawić następujące wnioski:

1. Personel medyczny pracujący w wyjazdowych ZRM posiada doświadczenie we współpracy z jednostkami współpracującymi z systemem. Ćwiczenia powinny odbywać się częściej, co zwiększyłoby jej efekty podczas akcji ratunkowych.
2. ZRM najczęściej współpracują z jednostkami straży pożarnej i policji.
3. Zdaniem ankietowanych najlepsze kompetencje z zakresu udzielania pomocy osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia posiadają strażacy, natomiast funkcjonariusze straży miejskiej nie są odpowiednio przygotowani do działania w takich sytuacjach.
4. Współpraca w ramach systemu PRM nie wykorzystuje wszystkich możliwości służb ratunkowych i wymaga dalszych starań osób wchodzących w jego skład i w jednostkach z nim współpracujących.

²⁰ A. Płaczek, *Przygotowanie ratowników policyjnych do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy osobom w stanie zagrożenia zdrowotnego*, [w:] *Systemy ratownicze...*, op. cit., s. 185–187.

²¹ P. Molenda, J. Kleszczyński, A. Kwiecień, op. cit., s. 110.

Bibliografia

- Ameljańczyk A., Ameljańczyk T., *System monitorowania bezpieczeństwa zdrowotnego w państwie i jego zagrożeń*, „Rocznik Kolegium Analiz Ekonomicznych” 2012, z. 25.
- Druszcz M., *Współpraca Policji z innymi służbami ratowniczymi podczas zdarzeń masowych i katastrof*, „Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Służby Pożarniczej” 2015, nr 53/1.
- GOPR, Podsumowanie tegorocznych działań TOPR i GOPR, 6.12.2017, <http://www.gopr.pl/aktualnosci/podsumowanie-tegorocznych-dzialan-topr-i-gopr> [dostęp: 15.05.2019].
- Jarosławska-Kolman K., Ślęzak D., Żuratyński P., Krzyżanowski K., Kalis A., *System Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce*, „Zeszyty Naukowe Szkoły Głównej Służby Pożarniczej” 2016, nr 60/4.
- Karski J., Nogalski A., *Zasady organizacji struktur medycyny ratunkowej*, [w:] *Medycyna ratunkowa i katastrof*, red. nauk. A. Zawadzki, wyd. 2, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa [cop. 2011].
- Kleczyński J., *Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe jako jednostka współpracująca z Systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego*, praca licencjacka napisana pod kierunkiem dr n. med. M. Popławskiej, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2017.
- Kolman P., *Integracja systemów ratowniczych*, [w:] *Systemy ratownicze w Polsce a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe*, t. 2, red. nauk. J. Kleńczyński, J. Smereka, B. Zysiak-Christ, Wrocławskie Wydawnictwo Naukowe Atla 2, Wrocław 2016.
- Łobucki M., *Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych*, wyd. 6, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2007.
- Łukawski T., *Dynamika rozwoju szpitalnych oddziałów ratunkowych w latach 2004–2014*, praca napisana pod kierunkiem dr S. Poździecha, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Kraków 2015.
- Maszkę A.W., *Metodologiczne podstawy badań empirycznych*, wyd. 2, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2004.
- Miszczak A., Walasek J., *Techniki wyboru próby badawczej*, „Obronność – Zeszyty Naukowe Wydziału Zarządzania i Dowodzenia Akademii Obrony Narodowej” 2013, nr 2(6).
- Molenda P., Kleńczyński J., Kwiecień A., *Współpraca patroli Straży Miejskiej Wrocławia i Zespołów Ratownictwa Medycznego we Wrocławiu*, [w:] *Systemy ratownicze w Polsce a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe*, t. 2, red. nauk. J. Kleńczyński, J. Smereka, B. Zysiak-Christ, Wrocławskie Wydawnictwo Naukowe Atla2, Wrocław 2016.
- Najwyższa Izba Kontroli, *Organizacja i przygotowanie do działań ratowniczych na autostradach i drogach ekspresowych. Wystąpienie pokontrolne*, P/16/037, Szczecin 2017.
- Płaczek A., *Przygotowanie ratowników policyjnych do udzielania kwalifikowanej pierwszej pomocy osobom w stanie zagrożenia zdrowotnego*, [w:] *Systemy ratownicze w Polsce a bezpieczeństwo cywilne i wojskowe*, t. 2, red. nauk. J. Kleńczyński, J. Smereka, B. Zysiak-Christ, Wrocławskie Wydawnictwo Naukowe Atla2, Wrocław 2016.
- Procedury postępowania na wypadek wystąpienia zdarzenia mnogiego/masowego, Wer. 1.0, zespół pod kierunkiem R. Gałązkowskiego, 2.09.2014, Warszawa, https://www.lublinskie.gov.pl/sites/default/files/zdrowie/ratownictwo/20150522_zalacznik_procedura_zdarzenie_mnogie-masowe_ver_1.0_1.pdf [dostęp: 20.03.2020].
- Program „Zintegrowane Ratownictwo Medyczne”, <http://www.mz.gov.pl/wz/index?mrb1ms250> [dostęp: 8.05.2019].

Radkowski R., *Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy jako element organizacji ratownictwa i ochrony ludności w Polsce*, „Zeszyty Naukowe Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Witelona w Legnicy” 2015, nr 14.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej, t.j. Dz.U. 2002 Nr 193, poz. 1624.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, t.j. Dz.U. 2017 poz. 1319.

Sienkiewicz-Małyjurek K., *Sieciowe ujęcie współpracy międzyorganizacyjnej w zarządzaniu kryzysowym*, „Współczesne Zarządzanie” 2012, nr 3.

Telak J., *Wybrane aspekty współpracy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego i Państwowej Straży Pożarnej w województwie małopolskim*, „Bezpieczeństwo i Technika Pożarnicza” 2014, nr 4.

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, t.j. Dz.U. 1990 Nr 30, poz. 179.

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, t.j. Dz.U. z 1991 r. Nr 81, poz. 351.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, t.j. Dz.U. 1997 Nr 123, poz. 779.

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz.U. 2006 Nr 191, poz. 1410 z późn. zm.

Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, t.j. Dz.U. 2011 Nr 208, poz. 1241.

Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, t.j. Dz.U. 2011 Nr 208, poz. 1240.

Wojewódzki plan działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa dolnośląskiego, aktualizacja nr 7 z dnia 22 września 2017 r., <http://bip.umwd.dolnyslask.pl/plik,id,588>, [dostęp: 15.06.2019].

Wojewódzki plan działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa małopolskiego, aktualizacja z dnia 10 maja 2018 r., <https://bip.malopolska.pl/muw/Aticle/ge1.html>, [dostęp: 15.06.2019].

Kooperacja zespołów ratownictwa medycznego z jednostkami współpracującymi z systemem PRM wpływająca na bezpieczeństwo zdrowotne

Streszczenie

Kooperacja służb, które niosą pomoc ma ogromne znaczenie nie tylko dla skuteczności samych działań ratowniczych, ale i dla powodzenia całej akcji ratunkowej. Każdy element współpracy, począwszy od momentu zgłoszenia zdarzenia do zakończenia wszystkich działań ratowniczych, musi funkcjonować tak, aby osoby potrzebujące pomocy, otrzymały ją w jak najkrótszym czasie. Istotnym elementem jest również to, aby jej udzielanie oparte było na doświadczeniu, umiejętności i wiedzy ratowników. Z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne współpracuje wiele służb. Zadaniem ich wszystkich jest niesienie pomocy osobom w stanie zagrożenia życia i zdrowia. Te

wspólne cechy powodują, że współpraca podmiotów podczas działań ratowniczych powinna być precyzyjna i przebiegać płynnie, bez zakłóceń. Tylko w taki sposób będzie można doprowadzić do sukcesów w działaniach oraz skutecznie wpłynąć na poziom bezpieczeństwa zdrowotnego. Celem pracy jest przedstawienie wyników badań dotyczących zakresu i znaczenia współpracy jednostek z systemem PRM mających wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne.

Słowa kluczowe: system PRM, bezpieczeństwo zdrowotne, zespoły ratownictwa medycznego, kooperacja

The collaboration of medical rescue teams with the units that work together within the State Emergency Medical Rescue as a factor that influences health safety

Abstract

The cooperation of the services that provide help and assistance is of major importance not only for the effectiveness of the rescue actions themselves, but also for the success of the entire rescue operations system. Each element of this kind of cooperation – from the moment of reporting an event to the completion of the rescue operation, has to function in a way that makes sure that people in need receive required assistance in the shortest time possible. An important element of this operational chain is also the guarantee of experience, proper skills and knowledge of those who save the lives of others. Many services cooperate within the Polish State Emergency Medical Rescue system. Their task is to help people in a condition of danger to their life and health. These common features mean that the cooperation of units during rescue operations should be precise and run smoothly without interference. This is the only guarantee of success, and as such it can have a major impact on the level of health safety. This paper presents research findings regarding the scope and significance of cooperation between units and the Polish State Emergency Medical Rescue system, which has an undisputable effect on health safety.

Key words: State Emergency Medical Rescue, health safety, emergency teams, cooperation

Die die gesundheitliche Sicherheit beeinflussende Kooperation der Rettungsteams mit den mit dem PRM-System (öffentlicher Rettungsdienst) zusammenarbeitenden Einrichtungen

Zusammenfassung

Die Kooperation der Hilfeinsätze hat eine sehr große Bedeutung nicht nur für die Wirksamkeit der Rettungsmaßnahmen, sondern auch für den Erfolg der ganzen Rettungsaktion. Jedes Element der Kooperation, vom Moment der Ereignismeldung bis zur Beendigung aller Rettungstätigkeiten muss so funktionieren, dass den in Not geratenen Personen Hilfe in möglichst kurzer Zeit geleistet wird. Ein wichtiges Element ist auch, dass sich die Hilfeleistung auf die Erfahrung, Fähigkeiten und Wissen der Retter stützt. Mit dem System Öffentlicher Rettungsdienst arbeiten viele Dienste zusammen. Sie alle haben die Aufgabe Hilfe den Personen zu leisten, deren Leben und Gesundheit gefährdet ist. Diese gemeinsamen Merkmale haben es zur Folge, dass die Zusammenarbeit dieser Einrichtungen während der Rettungsmaßnahmen präzise und fließend,

ohne Störungen verlaufen soll. Nur auf diese Weise wird man zu den Erfolgen bei den Tätigkeiten führen können und das Niveau der Gesundheitssicherheit wirksam beeinflussen. Das Ziel des Artikels ist die Ergebnisse der Forschungen zum Umfang und Bedeutung der Kooperation der Einheiten mit dem System des Öffentlichen Rettungsdienstes darzustellen, die Einfluss auf die Gesundheitssicherheit haben.

Schlüsselwörter: PRM-System, Gesundheitssicherheit, Rettungsteams, Kooperation

*Сотрудничество бригад скорой медицинской помощи
со службами, взаимодействующими с системой
Государственной неотложной медицинской помощи,
влияющее на безопасность здоровья человека*
Резюме

Сотрудничество служб, оказывающих помощь человеку, имеет огромное значение для эффективности и успеха спасательной операции. Каждый элемент сотрудничества, от момента получения сообщения о происшествии до окончания всей спасательной операции, должен функционировать таким образом, чтобы люди, нуждающиеся в помощи, получили ее в кратчайшие сроки. Оказание помощи должно основываться на опыте, навыках и знаниях спасателей. С системой Государственной неотложной медицинской помощи сотрудничают многие службы, главной задачей которых является оказание помощи лицам, находящимся в состоянии опасном для жизни и здоровья. Эти общие задачи означают, что взаимодействие субъектов во время проведения спасательных операций, должно быть точным и проходить плавно, без сбоев. Только таким образом можно достичь успеха и эффективно повлиять на уровень безопасности здоровья. В статье представлены результаты исследований касающихся задач и взаимодействия разных служб с системой Государственной неотложной медицинской помощи.

Ключевые слова: система Государственной неотложной медицинской помощи, безопасность здоровья, бригады скорой медицинской помощи, сотрудничество

